

# Journalistic Genres / Journalistic Text Edition - course description

| General information |                                                  |
|---------------------|--------------------------------------------------|
| Course name         | Journalistic Genres / Journalistic Text Edition  |
| Course ID           | 15.1-WH-DiksP-GDZ-S19                            |
| Faculty             | <a href="#">Faculty of Humanities</a>            |
| Field of study      | Journalism and social communication              |
| Education profile   | academic                                         |
| Level of studies    | First-cycle studies leading to Bachelor's degree |
| Beginning semester  | winter term 2021/2022                            |

| Course information  |                                                                                                                 |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semester            | 3                                                                                                               |
| ECTS credits to win | 7                                                                                                               |
| Course type         | obligatory                                                                                                      |
| Teaching language   | polish                                                                                                          |
| Author of syllabus  | <ul style="list-style-type: none"><li>prof. dr hab. Magdalena Steciąg</li><li>dr Magdalena Idzikowska</li></ul> |

| Classes forms  |                                |                            |                                |                            |                    |
|----------------|--------------------------------|----------------------------|--------------------------------|----------------------------|--------------------|
| The class form | Hours per semester (full-time) | Hours per week (full-time) | Hours per semester (part-time) | Hours per week (part-time) | Form of assignment |
| Lecture        | 30                             | 2                          | -                              | -                          | Exam               |
| Laboratory     | 30                             | 2                          | -                              | -                          | Credit             |

## Aim of the course

**Wiedza:** zapoznanie studentów z systematyką gatunków dziennikarskich, z zagadnieniami teoretycznymi i problemami praktycznymi w zakresie wykorzystywania gatunków dziennikarskich do relacjonowania faktów i opinii, zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami redakcji, adiustacji i korekty tekstów dziennikarskich oraz przygotowanie ich do samodzielnego redagowania prostych tekstów dziennikarskich, doskonalenie znajomości w teorii i praktyce zasad poprawności językowo-stylistycznej oraz uświadomienie aktualnych przemian i tendencji w tym zakresie we współczesnych środkach masowego przekazu.

**Umiejętności:** rozwijanie świadomości językowej i zdolności posługiwania się językiem jako narzędziem komunikowania masowego, podnoszenie kwalifikacji w zakresie stylistyki i pragmatyki wypowiedzi dziennikarskiej określonego typu, kształtowanie umiejętności rozpoznawania i adekwatnego wybierania schematów tekstowych w relacjonowaniu faktów i opinii, doskonalenie umiejętności poprawnego pisania i redagowania prostych tekstów dziennikarskich, rzetelnego i atrakcyjnego przedstawiania faktów i opinii.

**Kompetencje:** uwrażliwienie studenta na sposoby oddziaływania poszczególnych schematów gatunkowych na adresata wypowiedzi, uświadomienie zasad pozyskiwania i utrzymywania jego uwagi oraz wiążące się z tym problemy tabloidyizacji wypowiedzi dziennikarskiej, a także uwrażliwienie studenta na poprawność redakcyjną tekstów dziennikarskich i rzetelność redaktora w przygotowaniu tekstu do publikacji jako podstawowe obowiązki względem adresata wypowiedzi oraz warunki ich komunikatywności, wzrost kompetencji w pracy nad tekstem dziennikarskim przy użyciu rozpowszechnionych edytorów.

## Prerequisites

brak

## Scope

Wykład i ćwiczenia (tematyka podzielona zgodnie z ustaleniami bieżącymi prowadzącego).

GATUNKI DZIENNIKARSKIE: 1. Systematyka gatunków dziennikarskich – różnice w ujęciach teoretycznych. 2. Podział gatunków dziennikarskich na informacyjne (wzmianka, notatka, zapowiedź, wiadomość), publicystyczne (komentarz, artykuł, felieton, reportaż) i dialogowe (wywiad). 3. Odmiany i pododmiany podstawowych gatunków dziennikarskich i ich charakterystyka. 4. Kompozycja i styl tekstów informacyjnych – aktualne tendencje. 5. Formy wypowiedzi w publicystyce: od komentowania jako sposobu wyrażania opinii autora przez udowadnianie tezy na podstawie systematycznych dociekań w artykule po mozaikowe obrazowanie losów ludzkich w reportażu. 6. Specyfika wywiadu – pragmatyka i retoryka rozmowy dziennikarskiej. 7. Praktyczne realizacje poszczególnych gatunków – krytyczna analiza przykładów z różnych mediów masowych.

REDAKCJA TEKSTÓW DZIENNIKARSKICH: 1. Zasady poprawnościowe niezbędne w pracy redaktora. 2. Adiustacja merytoryczna, stylistyczna i techniczna. 3. Znaki adiustacyjno-korektorskie. 4. Segmentacja tekstu, podział na akapity, podział na segmenty ze śródtytułami. 5. Nagłówek jako wizytówka tekstu. 6. Stylistyka nagłówków w prasie i tzw. headline'ów w mediach elektronicznych. 7. Charakterystyka językowo-stylistyczna informacyjnych tekstów prasowych, radiowych, telewizyjnych i internetowych na wybranych przykładach. 8. Analizy porównawcze w ujęciu poprawnościowym. 9. Publicystyka internetowa (blogi) jako przykład kreatywności językowej. 10. Publicystyka prasowa jako przykład eklektyzmu stylistycznego. 11. Metaforyka w tekstach medialnych. 12. Wykorzystywanie zdjęć, infografiki itp. w pracy redakcyjnej.

## Teaching methods

GATUNKI DZIENNIKARSKIE – wykład informujący w powiązaniu z krytyczną analizą tekstów źródłowych

REDAKCJA TEKSTÓW DZIENNIKARSKICH – analiza tekstów źródłowych

## Learning outcomes and methods of theirs verification

| Outcome description                                                                                                                                                                                                                                             | Outcome symbols                                                             | Methods of verification                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | The class form                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Student zna podstawową terminologię z zakresu genologii dziennikarskiej                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_W02</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> <li>• an observation and evaluation of the student's practical skills</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student ma uporządkowaną wiedzę obejmującą teorie, metodologię, techniki i narzędzia badawcze z zakresu genologii dziennikarskiej                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_W04</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> </ul>                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student rozumie znaczenie języka w kształtowaniu przekazów medialnych oraz rozróżnia wyznaczniki interakcji, interaktywności oraz strategii językowych wykorzystywanych w wypowiedziach publicznych w ujęciu genologicznym                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_W11</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> </ul>                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student ma podstawową wiedzę o warsztacie redaktora z uwzględnieniem specyfiki i podstawowych różnic między poszczególnymi mediami (prasa, radio, telewizja, Internet)                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_W12</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> <li>• an observation and evaluation of the student's practical skills</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> </ul>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student posiada podstawowe umiejętności z zakresu warsztatu redaktora z uwzględnieniem specyfiki i pod-stawowych różnic między poszczególnymi mediami                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_U05</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> </ul>                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student potrafi samodzielnie i prawidłowo analizować przekazy medialne (rozpoznawać podstawowe zabiegi i strategie komunikacyjne) w ujęciu genologicznym                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_U12</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> </ul>                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student umie rozpoznać i przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych tekstów dziennikarskich oraz określić ich przynależność gatunkową i oddziaływanie społeczne w zakresie relacji nadawczo-odbiorczych w poszczególnych gatunkach dziennikarskich | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_U16</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> <li>• ocena analizy tekstów źródłowych</li> </ul>                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student dostrzega problemy etyczne i moralne w pracy dziennikarza i działalności medialnej oraz postępuje zgodnie z ogólnymi i przyjętymi w tym zakresie zasadami etycznymi                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_K08</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> <li>• ocena ćwiczeń praktycznych</li> </ul>                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |
| Student uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KD1_K10</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• an exam - oral, descriptive, test and other</li> <li>• an observation and evaluation of activities during the classes</li> </ul>                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lecture</li> <li>• Laboratory</li> </ul> |

## Assignment conditions

Ocena aktywności studentów, ocena analizy tekstów źródłowych, ocena ćwiczeń praktycznych, zdanie egzaminu.

## Recommended reading

*Antologia polskiego reportażu*, red. M. Szczygiel, t. 1-2, Wołowiec 2014; t. 3, Wołowiec 2015.

Bauer Z., *Wywiad prasowy. Typologia i struktura*, Kraków 1988.

Billingham J., *Redagowanie tekstu*, Warszawa 2006.

*Dziennikarstwo i świat mediów*, red. Z. Bauer, E. Chudziński, Kraków 2008 [tu: rozdz. 2. *Genologia i retoryka dziennikarska*, s. 255–404].

Fras J., *Dziennikarski warsztat językowy*, Wrocław 2005.

Furman W., Kaliszewski A., Wolny-Zmorzyński K., *Gatunki dziennikarskie – specyfika ich tworzenia i redagowania*, Rzeszów 2001.

Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać. Od myśli do tekstu*, Warszawa 2016.

*Między odpowiedzialnością a sensacją: dziennikarstwo i edukacja na przełomie wieków*, red. K. Wolny-Zmorzyński, M. Wrońska, W. Furman, Rzeszów 2006.

Pisarek W., *Nowa retoryka dziennikarska*, Kraków 2002.

Pleszkun-Olejniczakowa E., *Reportaż. Wokół pochodzenia, definicji i podziałów*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica”, 2005, nr 7, s. 3–27.

Steciąg M., *Informacja, wywiad, felieton. Sposób istnienia tradycyjnych gatunków w radiu komercyjnym*, Zielona Góra 2006.

Szyklo-Kwas J., *Fotografia jako wypowiedź dziennikarska – odmiany gatunkowe*, „Studia Medioznawcze”, t. 20, 2019, nr 1 (76), s. 83–98, dostępne online: <https://studiamedioznawcze.eu/index.php/studiamedioznawcze/article/view/99/69>.

Ślawska M., *Typologie gatunków medialnych – przegląd stanowisk*, „Forum Lingwistyczne”, 2017, nr 4, s. 15–29.

Ślawska M., *Tytuł – najmniejszy tekst prasowy*, „Rocznik Prasoznawczy”, 2008, t. 2, s. 117–126, dostępne online: <https://sbc.org.pl/Content/10018/slawska.pdf>.

*Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 2018.

*Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, red. E. Polański, Warszawa 2016.

Wojtak M., *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.

Wolański A., *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2021.

Wolny K., *Reportaż. Jak go napisać?*, Warszawa 2004.

Wolny-Zmorzyński K., *Fotograficzne gatunki dziennikarskie*, Warszawa 2007.

Wolny-Zmorzyński K., *Na tropach reportażu i fotografii dziennikarskiej*, Kraków 2018.

Wolny-Zmorzyński K., *Reportaż i artykuł wiralowy – dziś!*, [w:] *Od modernizacji do mediosfery. Meandry transformacji w komunikowaniu*, red. A. Cieślíkowa, P. Płaneta, Kraków 2020, s. 365–380, dostępne online: [https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/17015/1/Wolny-Zmorzynski\\_Reportaz\\_i\\_artykul\\_wiralowy\\_dzis.pdf](https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/17015/1/Wolny-Zmorzynski_Reportaz_i_artykul_wiralowy_dzis.pdf).

Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie. Teoria – praktyka – język*, Warszawa 2006.

Wolny-Zmorzyński K., Kozieł A., *Genologia dziennikarska*, „Studia Medioznawcze”, 2013, nr 3 (54), s. 23–34, dostępne online: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8c3b8c16-7d10-4451-91b7-251fa5ff6d25/c/wolny-zmorzynski-koziel.pdf>.

Żydek-Bednarczuk U., *Od rozmowy do talk show. Uwagi o telewizyjnych gatunkach mowy*, [w:] *Gatunki mowy i ich ewolucja*, t. 2, *Tekst a gatunek*, red. D. Ostaszewska, Katowice 2004, s. 424–438.

## Further reading

*20 lat nowej Polski w reportażach według Mariusza Szczygły*, wybór i oprac. M. Szczygiel, Warszawa 2009.

Bugajski M., *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2007.

Garlicki B., *Metodyka redagowania gazety*, Kraków 1978.

*Mistrzowie reportażu. Antologia tekstów, wstęp i oprac.* K. Wolny-Zmorzyński, Rzeszów 2001.

*Oblicza Komunikacji 3. Tabloidyżacja języka i kultury*, red. I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa, Wrocław 2010.

Pisarek W., *O mediach i języku*, Kraków 2007.

*Słownik terminologii medialnej*, red. W. Pisarek, Kraków 2006.

*Słownik wiedzy o mediach*, red. E. Chudziński, Warszawa 2007.

*Tekst w mediach*, red. K. Michalewski, Łódź 2002.

## Notes

brak

Modified by dr Krystian Saja (last modification: 10-05-2021 12:39)

Generated automatically from SylabUZ computer system